

ALMINYTT

ETT NYHETSREVE OM FÖRETAGANDE OCH TILLVÄXT FRÅN ALMI FÖRETAGSPARTNER

NR 1 • 2009

Dubbelt så stort

IVERSEN INDUSTRISERVICE
SATSAR MITT I KRISEN

Kreativa lösningar

I KRISENS SPÅR FÖDS
NYA INNOVATIVA IDÉER

Mikromekanik SOM TAR PLATS

Silex Microsystems möter framtiden med världens modernaste fabrik

FOTO: MAGNUS GLANS

Xxxxxx
Xxxxxxx
Xxxxxxxx

GÖRAN LUNDWALL
koncernchef

Problemlösning och personlig service är nyckelord för Iversen Industriservice i småländska Lenhovda. Företaget serverar industrier med löpande underhåll och satsar även på att konstruera transportbanor åt träindustrin. Nu ska produktionshallen bli dubbelt så stor.

MER YTA FÖR SMARTA

OLA IVERSEN ÄR vd och grundare av bolaget, som fram till för fem år sedan var ett deltidprojekt. Han jobbade då som platschef på ett av Södras sågverk i södra Småland, men kände att han ville satsa helt på sitt eget företag. Det gav en fördubbling av omsättningen.

– Vi bestämde oss också för att ta fram egna produkter till träindustrin. Vi tillverkar transportband och transportörskruvar åt sågverk och hyvlerier. Marknaden finns över hela Sverige, men även i Finland, Norge och Tyskland, säger Ola Iversen.

TRANSPORTLÖSNINGARNA SKRÄDDARSYS för varje kund och används för att ta

tillvara biprodukter som flis, spån och bark. Det är råvara som fått ett stadigt ökat värde i och med samhällets satsning på biobränsle.

Nu ska Iversens produktionslokaler bli dubbelt så stora. Förhoppningen är att utbyggnaden på 750 kvadratmeter ska vara klar före sommaren.

– Tidigare hade vi verksamheten spridd i olika lokaler. Nu får vi allt samlat under ett tak. Det blir mer effektivt och logistiken blir bättre. Bilarna kan åka in på området i stället för som tidigare lasta och lossa ute på gatan, säger Ola Iversen.

I och med utbyggnaden får den mekaniska verkstaden en ny kant-

”Alla här är riktiga hantverkare som jobbar självständigt. De kommer ofta hem med mer jobb när de varit ute och monterat eller servat något.”

press och en lackeringsavdelning. Totalt ligger investeringen på 4 miljoner kronor på, varav 400 000 kronor är ett lån från Almi.

Ola Iversen, vd och grundare av Iversen Industriservice har fördubblat företagets omsättning på fem år. Att såväl han själv som de anställda är Uppfinnar-Jocke-typer har säkert bidragit.

FOTO: MARTINA WÄRENFELDT

Nya pengar ska rädda företag

I december fick Almi två nya miljarder av regeringen. Pengarna ska användas till utlåning för att stötta företag genom lågkonjunkturen och finanskrisen. Almi Nytt bad Catharina Varendh Boson, vd för Almi Kronoberg, berätta hur pengarna ska göra nytta.

Vad har Almi för roll just nu?

Almis roll är alltid att vara marknads-kompletterande. I en lågkonjunktur, när bankerna blir försiktigare, är

den rollen ännu tydligare och vi behövs ännu mer.

Hur ska de nya pengarna användas?

– Först och främst till framåtriktade insatser i företagen, till investeringar och satsningar på framtiden. Men en del kommer att användas för att lösa kort-siktiga likviditetsbehov. De nya pengarna ger oss också möjlighet att låna ut pengar till fler och större företag än tidigare.

Hur ska ni hitta företagen?

– De flesta företag, i alla fall här i Kronoberg, är redan väl medvetna om våra nya möjligheter. Det är många som har läst om pengarna i pressen och ringt oss. Annars är våra samarbetspartners, inte minst bankerna, en viktig kanal.

Klarar ni av att låna ut mer till fler?

– Det måste vi klara av. Det gäller förstås att vi har tillräckligt med personal och att de har kompetens att jobba med större ärenden och andra företag än normalt. Men vi har väldigt kompetenta och fokuserade finansieringsrådgivare, som ser det som en stor och viktigt utmaning att hjälpa företag att överleva och utvecklas.

Finns det inte risk att ni tar för stora risker?

– Jo, att balansera behov och risker är vår stora utmaning. Vi måste se till att pengarna går till företag som kan överleva och inte rusa i väg och låta oss luras av det tryck som nu sätts på oss att låna ut större volymer.

Hur har företagen reagerat hittills?

– Mycket positivt. Fast alla skriverier väcker samtidigt förhoppningar hos företag som kanske inte kan få lån. De som hade det tufft före krisen har ju en ännu mer bekymmersam situation i dag.

Kommer pengarna att göra nytta?

– Jag tror att vi kan rädda ett antal företag från konkurs, vilket innebär att vi samtidigt har räddat strukturkapital och arbetstillfällen. Men tyvärr kommer det även att finnas ett antal företag som inte kommer att klara krisen.

ANNA-LENA HERNVALL

KONSTRUKTIONER

– Jag är mycket nöjd med Almi och de som jobbar där. Genom åren har jag lånat cirka en miljon kronor från Almi och även fått ledarskapsutbildning och hjälp med pappersdokumentation, säger Ola Iversen.

Som entreprenör gillar han att ha många bollar i luften och ser både sig själv och de anställda som lite av Uppfinnar-Jocke-typer.

– Alla här är riktiga hantverkare som jobbar självständigt. De kommer ofta hem med mer jobb när de varit ute och monterat eller servat något, säger Ola Iversen.

HELHETSLÖSNINGAR ÄR företagets specialitet. Iversen Industriservice har

bland annat byggt en pelletsanläggning för att tillverka pellets av spån, flyttat ett hyvleri från en ort till en annan och gjort en styrutrustning för att reglera pH-värdet i avloppsvattnet från ett bryggeri.

Mångsidigheten gör att Ola Iversen inte räds de ekonomiskt tuffa tider som bland annat drabbat träindustrin. Även om tillverkningsdelen skulle minska, finns ett stort behov av att utföra service, elunderhållsarbete och automation åt en mängd olika industrier.

Som tips till andra företag råder han att sätta ihop en bra styrelse med erfarna personer.

– Det har varit lyckat för mig. För

fem år sedan hade jag sagt att jag var bäst allena, men så är det ju inte. Den här hjälpen behövs verkligen.

NILS SUNDSTRÖM

Det här är Iversens Industriservice

- Startade 1990 med service, underhåll och reparation åt tillverkande industri. Verksamheten finns i Lenhovda, Uppvidinge kommun i Kronobergs län.
- Omsätter cirka 28 miljoner kronor.
- Har 28 anställda.
- Konstruktionsföretag med helhetslösningar som specialkompetens.

SARA WALLIN ÅRETS FINANS- PROFIL I VÄST

Sara Wallin, vd för Almi Väst, utsågs nyligen till årets finansprofil av FinansKompetensCentrum. Hon får priset för sitt ledarskap, engagemang och sina finansieringslösningar.

"Styrelsens motivering grundar sig på Saras framgångsrika ledarskap och kreativa finansieringslösningar för små och medelstora bolag i tillväxt. Vidare har Sara visat på ett djupt engagemang och fått inflytande kring frågor som gynnar hela finansbranschens utveckling i Västra Sverige genom sitt aktiva och representativa deltagande i nationella branschsammanhang."

STERIA TAR HAND OM ALMIS IT-TJÄNSTER

Valet av leverantör för Almis IT-tjänster är nu klart. Det slutliga valet föll på Steria AB som är en ledande leverantör av IT-tjänster i Europa. Det övergripande syftet med outsourcingen är att minska sårbarheten, öka driftsäkerheten och säkra kostnadseffektiviteten.

Avtalet omfattar all förvaltning, drift, support och utveckling inom IT och är ett ramavtal där Steria får ett helhetsansvar för att tillgodose Almis IT-behov.

ALMI KAN FINANSIERA STÖRRE FÖRETAG

Med ökade resurser hjälper Almi företaget att överbrygga svårigheterna konjunkturen och finansornen skapar. Almis erbjudande gäller inte bara små företag, utan även större företag med upp till 250 anställda. Budskapet kommuniceras ut i annonser under våren.

Både oro och nytänkande i väst

Den ekonomiska krisen skapar oro i västra Götaland där många företag är knutna till fordonsindustrin. Antalet konkurser ökar, liksom förfrågningar om lån hos Almi Väst. Men allt är inte nattsvart.

– Krisen tvingar alla att tänka till och det skapar innovativa lösningar, säger Sara Wallin, vd på Almi Väst.

TOTALT GICK 57 företag i regionen i konkurs förra året. En ökning med 40 procent jämfört med året innan. Många företag inom fordonsindustrin har dessutom fått se sin orderingång minska drastiskt och känner oro inför framtiden.

– Företag från alla branscher hör av sig. Vi märker främst en ökad förfrågan från medelstora tillverkande företag som har svårt att få finansiering på andra håll, säger Sara Wallin.

Men Almi får även en del positiva signaler.

– Det händer mycket på innovationssidan. Inom fordonsindustrin kan de här idéerna få ett bättre fäste i och med den omstrukturering som är på gång. Det finns också mycket nytänkande inom telekom, medicin

Sara Wallin.

och energiteknik, säger Sara Wallin.

Almi Väst ger cirka 500 lån per år till företag i regionen. Antalet lån, men framför allt lånens storlek,

väntas att öka kraftigt i år.

– Vi har fått en betydligt större budget i år och räknar med att utlåningen volymmässigt ökar med minst 50 procent i år, säger Sara Wallin.

HON KONSTATERAR att 2009 blir ett utmanande år. Men regionen har gått igenom kraftiga förändringar tidigare. Förhoppningen är stor att den samlade kompetensen inom for-

donsindustrin kan användas för att skapa nya smarta lösningar som skapar efterfrågan på marknaden.

Förutom finansiering finns även behov av att tillföra kompetens. Almi jobbar sedan flera år med att koppla ihop företagare med mentorer, inkubatorer eller företagsakuten för företag som hamnat i kris. Samarbetet med andra aktörer och att slussa företagaren rätt förstärks nu.

– Det är viktigt att ha ett bollplank i sådana här tider, inte minst för ensamföretagare. Vi försöker att hitta de bästa möjliga lösningarna utifrån den situation som företagen befinner sig i, oavsett om det gäller krishantering eller något positivt framtidsinriktat, säger Sara Wallin.

NILS SUNDSTRÖM

FOTO: SCANIA

Krisen i fordonsindustrin sätter käppar i hjulet för många småföretag i Västra Götaland. Men krisen är också en bra grogrund för nya innovativa lösningar.

FOTO: SHUTTERSTOCK.COM

HÖJDA MIKROLÅN TILL FÖRETAGARE

Regeringen har beslutat förbättra finansieringsmöjligheterna för små företag. Almis mikrolån höjs från 100 000 kronor till 250 000 kronor.

Mikrolånet riktar sig till företagare med mindre kapitalbehov och beviljas utan krav på säkerhet. Under 2007 tecknades omkring hälften av mikrolånen av kvinnor och drygt en tredjedel av invandrare, vilket är mer än respektive grupps andel av landets företagare.

NYFÖRE- TAGANDET MINSKADE UNDER 2008

Enligt siffror från Bolagsverket minskade antalet nyregistrerade företag under 2008 med 4,7 procent jämfört med år 2007, från 63 285 till 60 271.

Globala rummet ska förbereda norrländska företag för utlandsaffärer.

Enklare utlandsaffärer

Det ska bli lättare för företagen i mellersta Norrland att göra affärer utomlands, tack vare projektet Globala rummet. Målet är att fler än tusen företag ska få stöd och hundra företag vara i gång med internationella affärer när projektet avslutas.

FÖR ATT HJÄLPA småföretagen att öka sina kunskaper om nya marknader och knyta internationella kontakter, samverkar Almi, Exportrådet, Handelskammaren och Enterprise Europe Network i det treåriga projektet Globala rummet. Genom att lyssna på företagen i regionen har man tagit reda på vilka behov som finns. Att stödet som ges är hands-on har visat sig vara viktigt.

– Vi kommer att erbjuda ett antal tjänster och aktiviteter för att förbereda företagen på en internationalisering, såsom seminarier, studieresor, workshops, mässdelta-gande, match-making, analys och rådgivning, säger Pia Edblad,

affärsutvecklingsansvarig på Almi Mitt.

Företaget analyseras först för att se om det är moget att ta plats på den globala arenan. Är det inte redo, erbjuds stöd på hemmaplan. Annars är nästa steg en djupare analys av företaget och coaching av Almis och Exportrådets konsulter. Därefter är det dags för företaget att samla på sig kunskaper genom studieresor, mässor och omvärldsbevakning. Möjlighet till finansiellt stöd finns också.

– Projektet är öppet för alla, men vi satsar i första hand på företag som är verksamma i regionens nyckelbranscher; miljö och energi, besöksnäringen, kris och räddning

samt tjänstesektorn är några av dem, säger Pia Edblad.

Att lyfta fram goda exempel och framgångshistorier är också en viktig del i projektet. Och de återanvänds även i olika aktiviteter i en lärande process.

– Just nu rekryteras projektmedlemmar inför vårens start. Ett delmål i sig är att ett fyrtiotal av företagen ska kunna förmedlas vidare till privata konsulter, inriktade på internationalisering, för att stödja även den verksamheten i regionen, säger Pia Edblad.

MALIN GOTTFARB

Läs mer om Globala rummet på almi.se/mitt

17271
60271

I dagens fabrik används runda kiselplattor på 6 tum för tillverkningen. Beroende på komplexitet och funktionalitet genomgår varje skiva hundratals olika moment innan den är klar. Skivan sågas sedan upp till en mängd mikrochip. Varje skiva kan rymma upp till 100 000 chip. Silex nya fabrik ska tillverka chip på 8-tumsskivor. Det ökar produktionskapaciteten och möjliggör att chipen blir billigare.

MIKA

ROMEKANIK i världsklass

I Järfälla norr om Stockholm byggs en av världens modernaste fabriker för elektromekaniska system på mikronivå. Det hade inte varit möjligt utan lånefinansiering från Almi.

MIKROCHIPET ÄR FÖRSTORAT hundratal gånger och liknar en storstad. Det ska användas i en mikrofon för en avancerad mobiltelefon. Chipet är en av närmare hundra produkter som tillverkas hos Silex Microsystems i Järfälla.

Produktion och utveckling pågår dygnet runt i fabriken, även på helgerna.

Genom att bearbeta kiselplattor, bland annat genom etsning, skapar företaget mikromekanik för komplexa produkter. Kunderna finns inom telekom, bioteknik, konsumentelektronik och bilindustri.

– Vi gör inga slutprodukter själva utan äger processen för att tillverka de olika mikrochipen, säger Jan Nerdal, vd för Silex Microsystems.

DET NIOÅRIGA FÖRETAGET rankades förra året som världens största fristående tillverkare av mikroelektromekaniska system. Den breda kundbasen är en styrka när många kunder minskar sina beställningar på grund av den globala finansskrisen.

Men det hindrar inte Silex från att satsa på en ny fabrik.

– Dels har vi fått de nya maski-

Det här är Silex Microsystems

- Startades som avknopningsbolag från forskningsinstitutet Acreo år 2000.
- Fabrik och utveckling i Järfälla. Drygt 100 anställda.
- Omsätter cirka 165 miljoner kronor.
- Tillverkar mikromekanik åt en lång rad branscher.
- Hälften av kunderna finns i USA, en stor del i Europa samt ett fåtal i Asien.
- Planerar börsintroduktion.

nerna billigare, dels måste vi bygga kapacitet nu för att locka kunder och stå fullt rustade när marknaden vänder, säger Jan Nerdal.

Med ny tillverkningsteknik får den nya fabriken fem gånger så hög produktionskapacitet när den är i full drift 2010.

– Vi är oerhört tacksamma för lånet från Almi. Annars hade vi haft svårt att genomföra investeringen. Man kan inte bygga en halv fabrik. Bankerna är ju försiktigare med sin utlåning nu, säger Jan Nerdal.

ATT BYGGA DEN nya fabriken i ett låglöneland i Asien var aldrig något alternativ, enligt Jan Nerdal: – Tillverkningsprocessen är i hög grad automatiserad. Det viktiga är kompetensen och en närhet mellan våra utvecklingsingenjörer och produktionen.

Järfälla ligger också passande nära KTH:s labb i Kista, där mycket forskning inom området pågår och där även Silex startade sin produktion år 2000.

– Dessutom är infrastrukturen avgörande. Strömmen får inte försvinna under en dag. I Järfälla har vi allt vi behöver, säger Jan Nerdal.

NILS SUNDSTRÖM

FOTO: MAGNUS GLANS

Silex Microsystems, med vd Jan Nerdal, rankades förra året som världens största fristående tillverkare av mikroelektroniska system.

Det här gjorde Almi

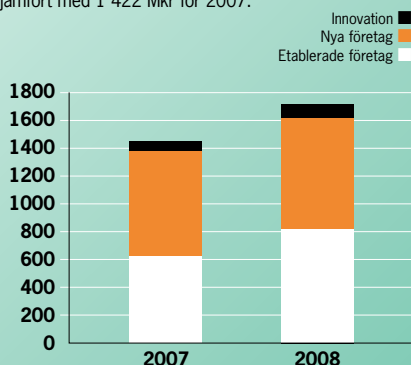
Den nya fabriken kostar cirka 200 miljoner kronor att bygga, varav 150 miljoner kommer från riskkapitalbolag. Almi har lånat ut 20 miljoner kronor för att Silex ska kunna investera i ny maskinvara. Dessutom har Almi tidigare lånat ut 5 miljoner kronor för att Silex ska kunna öka sin marknadsföring. Det gör Silex till den enskilt största låntagaren hos Almi Stockholm.

Så fungerar mikromekaniken:

Silex tillverkar så kallade mikroelektromekaniska system, MEMS, som designas direkt på halvledande kiselplattor. Med elektrisk spänning fungerar de som mikroskopiska sensorer som används i allt från speglar i optiska växlar till mätutrustning för att kontrollera blodflödet i hjärtat.

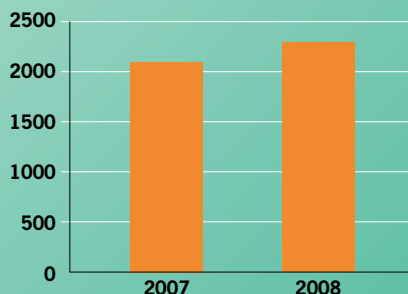
Utlåning, Mkr

Nyutlåningen 2008 var 1 716 Mkr jämfört med 1 422 Mkr för 2007.

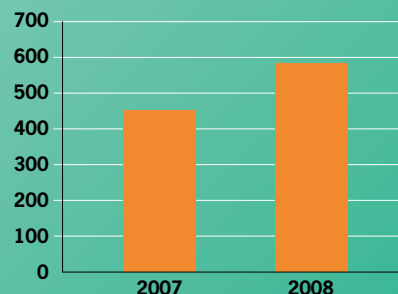
Nya företag

Antalet nya företag som startats med hjälp av lån från Almi fortsatte att öka från 2 171 under 2007 till 2 285 under 2008.

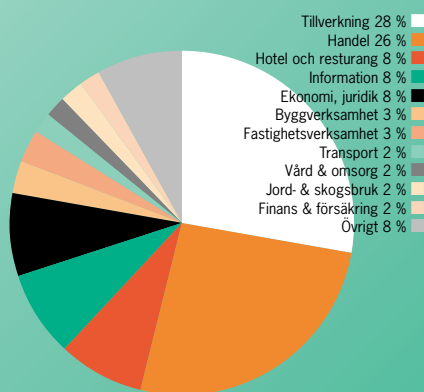
Kommersialiserade innovationer

En innovation räknas som kommersialiserad när den har sålts till kund, på licens eller när utvecklingsprojektet har tillförts externt ägarkapital. Under 2008 kommersialiserades 585 innovationer, jämfört med 462 år 2007.

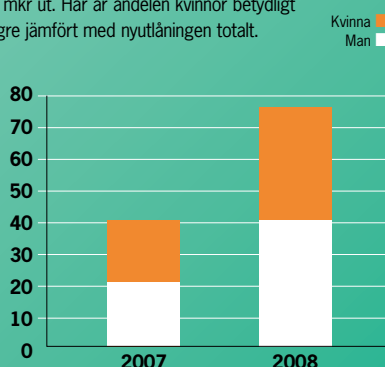
Branschfördelning

Branschfördelning i nyutlåningen 2008

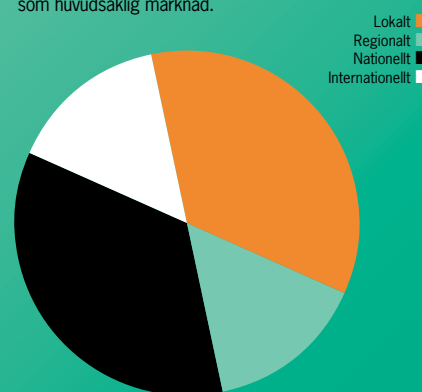
Mikrolånet

Mikrolånet ökade kraftigt under 2008. Totalt lånades 76 mkr ut. Här är andelen kvinnor betydligt högre jämfört med nyutlåningen totalt.

Huvudsaklig marknad

Beräknad efter vad kunderna uppgett som huvudsaklig marknad.

Verksamheten 2008

KONJUNKTURUTVECKLINGEN och oron på de finansiella marknaderna påverkade Almis verksamhet rejält under 2008.

Efterfrågan på Almis lån ökade kraftigt, särskilt i slutet av året. Totalt uppgick utlåningen till 1,7 miljarder kronor, en ökning med 21 procent jämfört med 2007. Merparten av ökningen skedde under andra halvåret då utlåningen blev hela 40 procent högre jämfört med samma period året innan. I december fick Almi dessutom ett kapitaltillskott om två

miljarder kronor till sin lånefond, ett tillskott som gör att Almi är väl rustat inför 2009.

EN UPPDELNING PÅ målgrupper visar att utlåningen till etablerade företag ökade med 25 procent, utlåningen till nya företag med 14 procent och lån till innovatörer med över 50 procent. Antalet låntagare ökade också, från 3 300 till 3 600. Och närmare 2 300 nya företag kom i gång 2008 med hjälp av lån från Almi.

Under 2008 inleddes etableringen av Almis riskkapitalverksamhet, Almi Invest. Verksamheten beräknas starta under andra kvartalet 2009.

Rådgivning bedrivs inom de tre verksamhetsområdena innovation, nya företag och etablerade företag. Under 2008 genomfördes XX fördjupade rådgivningsinsatser.

Rådgivning kan ske individuellt eller i grupp, liksom i form av coaching när den spänner över en längre tid. För etablerade företag koncentreras verksamheten

huvudsakligen till områdena produktutveckling, marknadsutveckling, ägarskiftet, internationalisering och lönsamhetsstyrning.

RÅDGIVNING KAN ÄVEN innebära kontaktförmedling. Exempel på kontaktförmedling kan vara mentorverksamhet, förmedling av styrelseledamöter och förmedling till riskkapitalister.

En del av insatserna genomfördes i EU-projekt där Almi varit ägare och/eller genomförare.